

SPREEKTEKST WATER NATUURLIJK

BEHANDELING PEILNOTA 7 MAART 2019

Voorzitter, deze peilnota staat volledig in het teken van onze aanpak van de bodemdaling. Bodemdaling is geen nieuw verschijnsel, maar de aanpak ervan is wel urgenter dan ooit. Scheefzakkende huizen, verzakkende infrastructuur, uitstoot van CO₂, verslechtering van de waterkwaliteit, onomkeerbare verdroging van de bodem, verlies van bodemleven. Bodemdaling leidt tot steeds hogere maatschappelijke, economische en ecologische kosten. Deze kosten liggen bij elkaar veel hoger dan de landbouwbatens. Maar laten we wel wezen: de problematiek speelt niet alleen in de landbouw, ook in de stad. Het is van groot belang dat het waterschap leiderschap toont bij de aanpak van dit complexe probleem.

Waarschijnlijk de enige manier om bodemdaling zoveel mogelijk te stoppen, is een rem te zetten op de sterke ontwatering die we eeuwenlang toegepast hebben. Uiteindelijk zal in onze visie op veel plekken de functie het peil moeten gaan volgen. Het huidige gebruik van de Nederlandse veengronden zal namelijk onvermijdelijk moeten veranderen, gezien de grote schade aan onze huizen, onze economie, ons klimaat, ons water en onze natuur. Tegelijkertijd willen we het veenweidelandschap behouden. Dat vraagt dus ook een transitie van de huidige landbouw naar een natuurinclusieve of natte landbouw. Water Natuurlijk streeft daarom naar een hoger waterpeil in veengebieden vanuit een stevig partnerschap met duurzame agrarische ondernemers.

Een goed begin is dat we niet langer bodemdaling automatisch door grondwaterpeildaling moeten laten volgen. En met deze peilnota realiseren we deze trendbreuk. Als eerste waterschap in Nederland laten we dit automatisme los. Voorzitter, beste collega's, Water Natuurlijk is er ontzettend trots op dat we deze historische verandering hier vanavond met elkaar inzetten.

Want voorzitter, als je stilstaat is het belangrijk om eerst in beweging te komen. Pas daarna kan je doorschakelen naar de volgende versnelling. Water Natuurlijk wil dat het waterschap zich maximaal inzet voor een duurzaam landgebruik waarbij onder nattere omstandigheden een agrarisch rendabele bedrijfsvoering mogelijk is. Wij streven nadrukkelijk naar een oplossing voor de bodemdaling in combinatie met economisch perspectief voor de duurzame melkveehouderij.

Voor Water Natuurlijk zijn boeren partners in duurzaam waterbeheer en dus ook in het aanpakken van bodemdaling. Partners mogen elkaar uitdagen, stimuleren, de waarheid zeggen - ook als die pijnlijk is, maar je moet ook voorkomen dat je partners van je vervreemdt of tegen je in het harnas jaagt. Dat leidt tot alleen maar tot stilstand en in dit dossier is stilstand

letterlijk achteruitgang. Met deze peilnota is die samenwerking gelukt. Wij zijn ons er erg van bewust dat in de agrarische sector bepaald niet iedereen staat te juichen over deze historische peilnota. En toch steunt ook de fractie ongebouwd deze trendbreuk. Ondanks de uiterst kleine marges in de sector en de veranderingen en investeringen die dit vraagt van agrarische ondernemers. Ik complimenteer hen dat zij niet weggijken van het probleem, hun nek uitsteken richting hun agrarische collega's en hen daarmee verder stimuleren om echt in beweging te komen.

Deze peilnota beperkt op geen enkele manier *hoever* we willen gaan in het terugdringen van bodemdaling. Maar deze peilnota stimuleert wel al die ondernemers en terreinbeheerders die nu nog niks doen, om óók in beweging te komen. Want doe je niets dan heb je straks je bedrijfsvoering niet aangepast op de 25% nattere omstandigheden die we creëren door bodemdaling niet meer volledig te compenseren. Ik ben er van overtuigd dat agrarische ondernemers dat risico niet willen en zullen lopen, en dat een ander percentage daarbij in essentie geen verschil zal maken.

Kortom voorzitter. Water Natuurlijk steunt deze historische peilnota van harte. Omdat we het cruciaal vinden dat we met elkaar op dit thema in beweging komen. Alleen dan kunnen we snelheid maken én impact realiseren. Juist door ons te richten op en te verbinden aan voorlopers krijgen we de achterblijvers mee.

Sander Mager

Water Natuurlijk